

Dodatak 2

Detaljni Akcijski plan

Broj	Potrebne aktivnosti /akcijski planovi	Nositelj	Provoditelji	Žurnost	Izvori financiranja	Pokazatelji provedbe
1.	Istraživanje i praćenje <i>Opći cilj: povećati znanstvene spoznaje o stanju populacije vuka i njegovog plijena</i>					
1.1.	Unaprijediti i proširiti nacionalni sustav praćenja (monitoring) populacije vuka					
1.1.1.	Proširiti praćenje populacije vukova na cijelo područje stalne prisutnosti i započeti s praćenjem na području povremene prisutnosti					
1.1.1.1.	Nastaviti pratiti već obilježene vukove i obilježiti najmanje po jednog novog vuka godišnje na području Gorskog kotara i Like	DZZP	VEF, VS	PR!	DP, ŽP, ostalo	Broj obilježenih vukova
1.1.1.2.	Obilježiti i pratiti najmanje po jednog vuka na području Dalmacije, Korduna i Banije	DZZP	VEF, VS	PR!	DP, ŽP, ostalo	Broj obilježenih vukova
1.1.1.3.	Ponoviti u većem obimu analizu prehrane vuka na svim područjima	VEF	VEF, VS	SR	DP, ŽP, ostalo	Studija s rezultatima
1.1.2.	Uključiti što veći broj sudionika u akcije praćenja prema tragovima na snijegu, cjelogodišnje praćenje ostalih znakova pojavljivanja vukova i prikupljanje podataka o mrtvim vukovima					
1.1.2.1.	Nastaviti akciju praćenja prema tragovima na snijegu na području Gorskog kotara, Like, Banije i Korduna i dogovoriti načine financiranja ove akcije	DZZP	VEF, LS, lovovlaštenici, NP, PP, HŠ	DR	DP, ŽP, ostalo	Broj sastanaka, popis sudionika, izvješća o akciji praćenja
1.1.2.2.	Izraditi priručnik za inventarizaciju i praćenje stanja velikih zvijeri tijekom cijele godine s razrađenim protokolom za prikupljanje podataka, namijenjen lovcima, djelatnicima u zaštićenim područjima, planinarima i dr.	DZZP	DZZP, VEF	SR	DP	Broj formulara popunjenih podacima
1.1.2.3.	Organizirati edukacijske seminare za cjelogodišnje praćenje znakova prisutnosti vukova u svim zaštićenim područjima na području Gorskog kotara, Like i Dalmacije te odabranim lovištima	DZZP	DZZP, VEF, LS, lovovlaštenici, nadzornici NP, PP, HŠ	SR	DP, ŽP, MF, ostalo	Broj seminara, popis sudionika
1.1.2.4.	Revidirati Protokol za dojavljivanje o ozlijeđenim i	DZZP	DZZP, VEF	PR!	DP	Revidirani protokol,

	uginulim zaštićenim velikim zvijerima te organizirati informativne sastanke s potencijalnim suradnicima					broj sastanaka
1.1.3.	Osigurati kvalitetno prikupljanje i obradu svih podataka relevantnih za praćenje populacije vuka					
1.1.3.1.	Nastaviti s upisivanjem podataka o štetama na domaćim životinjama	DZZP	DZZP	DR	DP	Godišnje analize šteta
1.1.3.2.	Nastaviti s izradom godišnjih izvješća o stanju populacije vuka	DZZP	DZZP, VEF	DR	DP	Godišnja izvješća o stanju populacije
1.1.3.3.	Staviti u funkciju i održavati faunističku tematsku bazu podataka Cro-fauna	DZZP	DZZP	PR!	DP, MF	Web adresa baze, broj unesenih podataka
1.1.3.4.	Odrediti godišnju stopu preživljavanja (prirast) vuka					
2.	Očuvanje staništa <i>Opći cilj: osigurati kakvoću i cjelovitost staništa vuka</i>					
2.1.	Uspostaviti praćenje kakvoće staništa					
2.1.1.	Izraditi Program praćenja kakvoće staništa i započeti s provedbom na pilot područjima u Lici i Dalmaciji	DZZP	DZZP, VEF	DR	DP	Prijedlog programa praćenja, izvješće o provedbi
2.2.	Osigurati propusnost za vuka na izgrađenim i planiranim prometnicama					
2.2.1.	Predložiti ministarstvu nadležnom za procjenu utjecaja zahvata na okoliš imenovanje stručnjaka za velike zvijeri na Popis osoba koje se mogu imenovati za članove i zamjenike povjerenstva u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš	VEF	VEF	PR!	-	Broj imenovanih stručnjaka
2.3.	Sustavno pratiti utjecaj prometnica na vuka					
2.3.1.	Definirati Protokol za praćenje utjecaja prometnica na vuka u suradnji prometnog sektora i sektora zaštite prirode .	MK, MMPI	MK, MMPI, DZZP, VEF,HAC	PR!	DP	Protokol
2.4.	Spriječiti potencijalni negativni utjecaj ograđivanja lovišta i drugih posjeda na cjelovitost staništa					
2.4.1.	Izraditi analizu postojeće i planirane ograđenosti lovišta i drugih posjeda i predložiti smjernice za sprječavanje potencijalnog negativnog učinka na	DZZP	DZZP,VEF, VS	KR	DP, MF	Studija sa smjernicama

stanište vuka i ostalih velikih zvijeri						
3. Lovstvo						
<i>Opći cilj: osigurati dovoljno divljači za čovjeka i vuka, poštujući načela biološke ravnoteže</i>						
Unaprijediti lovno gospodarenje u područjima rasprostranjenosti vuka						
3.1.	Organizirati znanstveno utvrđivanje utjecaja vuka i drugih predatora na divlje parnoprstaše u odabranim lovištima na području Gorskog kotara, Like, Korduna i Banije					
3.1.1.	MRRŠVG	MRRŠVG, VEF, HŠ, LS, lovovlaštenici	PR!	DP, ŽP, ostalo	Prijedlog načina utvrđivanja utjecaja, izvješće s rezultatima	
3.1.2.	MRRŠVG	MRRŠVG, VEF, ŠF	PR!	DP	Prijedlog sustava	
3.1.3.	MRRŠVG	MRRŠVG, VEF, ŠF	PR!	DP	Studija	
3.2. Smanjiti nezakonito ubijanje divljači						
3.2.1.	MRRŠVG	MRRŠVG	PR!	DP, ostalo	Broj okruglih stolova	
3.2.2.	MK, MRRŠVG	MK, MRRŠVG	PR!	DP	Broj održanih sastanaka, zapisnici	
3.3. Uspostaviti znanstvenu procjenu populacije divljeg plijena na području stalne prisutnosti vuka						
3.3.1.	MRRŠVG	MRRŠVG, VEF, HŠ, PP Velebit	PR!	DP, ostalo	Prijedlog utvrđivanja, izvješće s rezultatima	
3.3.2.	MRRŠVG, VEF	VEF	PR!	DP, ostalo	Broj obilježenih parnoprstaša, izvješće s rezultatima	
4. Stočarstvo						

Opći cilj: uskladiti očuvanje vuka i ekonomski utjecaj na domaće životinje						
4.1.	Smanjiti izravne štete na domaćim životinjama					
4.1.1.	Nastaviti s programom donacije i edukacije stočara na području Gorskog kotara, Like i Dalmacije	DZZP	DZZP, HZPSS, HSC	PR!	DP, ŽP, ostalo	Broj doniranih pasa i električnih ograda, broj sastanaka sa stočarima
4.1.2.	Organizirati programe donacije na području Banije i Korduna	DZZP	DZZP	PR!	DP, ŽP, ostalo	Broj doniranih pasa i električnih ograda, broj sastanaka sa stočarima
4.1.3.	Nastaviti raditi na uspostavi autonomnog uzgoja i selekcijskog sustava pastirskih i ovčarskih pasa na području rasprostranjenosti vuka i drugih predatora	DZZP	DZZP, HZPSS, HSC	DR	DP, ŽP, ostalo	
4.2.	Evidentirati svu stoku u Hrvatskoj					
4.2.1.	Nastaviti s obilježavanjima domaćih životinja	MPRRR	MPRRR, HSC	DR	DP, ŽP, ostalo	Izvešće o obilježenim životinjama
4.2.2.	Završiti uspostavu središnjeg registra stoke	MPRRR	MPRRR, HSC	DR	DP, ŽP, ostalo	Baza, postotak registrirane stoke
4.3.	Poboljšati postojeći sustav kompenzacije štete					
4.3.1.	Povećati broj osoba zaduženih za obradu zapisnika o očevidu	MK	MK, DZZP	PR!	DP	Broj službenika/ stručnih djelatnika
4.3.2.	Nastaviti održavati redovite godišnje seminare za vještake	MK	MK, DZZP, VEF	DR	DP	Broj godišnjih seminara
4.4.	Potaknuti bolju organiziranost stočara					
4.4.1.	Nastaviti granati postojeću udruhu Uzgajivača hrvatskih pasmina pastirskih pasa na regionalnoj razini osnivanjem barem 2 ogranka na području Dalmacije i Like	MPRRR	MPRRR, DZZP, HZPSS, HSC	DR	DP	Broj uspostavljenih ogranka
4.4.2.	Organizirati redovite sastanke sa stočarima	DZZP	DZZP	PR!	DP, ŽP	Broj sastanaka, popis sudionika
4.5.	Smanjiti broj pasa lotalica i napuštenih pasa					
4.5.1.	Izraditi Protokol o zbrinjavanju pasa lotalica	MPRRR	MPRRR	PR!	DP	Protokol
4.6.	Smanjiti nezakonito odlaganje klaoničkog otpada					

4.6.1.	Izraditi evidenciju nezakonitih odlagališta otpada i plan sanacije te sanirati barem dva odlagališta godišnje	MPRRR, MZOPUG	MPRRR, MZOPUG	PR!	DP	Studija s evidencijom i planom sanacije, izvješće o provedenim sanacijama
4.6.2.	Organizirati sastanak nadležnih institucija te udruga stočara na temu zbrinjavanja klaoničkog otpada i neškodljivog uklanjanja strvina					Broj sastanaka, zapisnici
5.	Nezakonito ubijanje vukova <i>Opći cilj: zaustaviti bilo koji oblik nezakonitog ubijanja vukova</i>					
5.1.	Spriječiti nezakoniti odstrjel i postavljanje zamki te trovanje vuka i ostalih divljih životinja					
5.1.1.	Organizirati najmanje jedan okrugli stol na temu nezakonitog ubijanja vuka (o problemu trovanja, ubijanja vatrenim oružjem, zamkama i na druge načine) i ostalih velikih zvijeri	MK, MRRSVG	MK, MRRSVG, DZZP	PR!	DP	Broj okruglih stolova, popis sudionika
5.1.2.	Organizirati regionalne sastanke nadležnih institucija (nadležne inspekcije, policija i dr.)	MK	MK	PR!	DP	Broj sastanaka, zapisnici
5.1.3.	Organizirati predavanja za škole, lokalno stanovništvo i širu javnost	MK	MK, DZZP, VEF	DR	DP	Broj predavanja
5.1.4.	Tiskati i razdijeliti edukativne materijale	MK	MK, DZZP	DR	DP	Broj vrsta publikacija, naklada, evidencija podijeljenih publikacija
6.	Zahvati u populaciju vuka <i>Opći cilj: održati ravnotežu biološkog i socio-ekonomskog kapaciteta, bez ugrožavanja povoljnog stanja očuvanosti vuka</i>					
6.1.	Održati populaciju vuka u redu veličine od 200 do 220 jedinki na postojećem području rasprostranjenosti					
6.2.	Smanjiti ozbiljne štete na domaćim životinjama i utjecaj na prirodni plijen					
6.1.1.	Nastaviti organizirati zajedničke sastanke oko	MK	MK,	DR	DP	Broj sastanaka,

i	odlučivanja o mogućnosti zahvata i načinu 6.2..1. dojavljivanja o smrtnosti (veza s 1.1.2.3.)		MRRŠVG, VEF, DZZP			zapisnici
6.3.	Poboljšati sustav rješavanja slučajeva kada su potrebne hitne intervencije					
6.3.1.	Nastaviti organizirati godišnje sastanke interventnog tima	MK	MK	DR	DP	Broj sastanaka, zapisnici
6.3.2.	Izraditi Plan postupanja za hitne intervencije	MK	MK, DZZP, VEF	DR	DP	Usvojen Plan
6.3.3.	Organizirati sastanke za lokalno stanovništvo radi informiranja o radu interventnog tima	MK	MK	DR	DP	Broj sastanaka, popis sudionika
7.	Uzimanje iz prirode, držanje u zatočeništvu i križanje <i>Opći cilj: zaustaviti uzimanje vuka iz prirode i križanje s psima</i>					
7.1.	Poboljšati svijest javnosti o problematici uzimanja vuka i ostalih divljih životinja iz prirode te držanja u zatočeništvu i križanja s psima					
7.1.1.	Organizirati redovita godišnja predavanja za škole, lokalno stanovništvo i širu javnost	DZZP	DZZP, VEF, ZOO	DR	DP, MF, ŽP, ostalo	Broj predavanja
7.1.2.	Tiskati i razdijeliti edukativne materijale	DZZP	DZZP, ZOO	DR	DP, MF, ŽP, ostalo	Broj vrsta publikacija, naklada, evidencija podijeljenih publikacija
7.2.	Osigurati adekvatno zbrinjavanje vukova uzetih iz prirode					
7.2.1.	Održavati postojeće azile	MK	MK, VS	PR!	DP, MF, ŽP, ostalo	Broj preuređenih azila, dopuštenja Ministarstva
8.	Edukacija i informiranje <i>Opći cilj: povećati svijest javnosti i znanje o vukovima</i>					
8.1.	Poboljšati i intenzivirati informiranje javnosti o					

važnosti očuvanja vuka						
8.1.1.	Izraditi plan informativne kampanje o vuku	DZZP	DZZP	DR	DP, ostalo	Prijedlog plana
8.1.2.	Organizirati barem jednu tematsku izložbu o vuku	DZZP	DZZP	DR	DP	Broj izložbi
8.1.3.	Nastaviti izdavati godišnji bilten o očuvanju velikih zvjeri u Hrvatskoj	DZZP	DZZP	DR	DP	Broj biltena
8.1.4.	Izraditi edukativni film o vuku	DZZP	DZZP, VEF	DR	DP	Izrađen film
8.1.5.	Organizirati barem jednu radionicu za lokalne interesne skupine godišnje	DZZP	DZZP, VEF	DR	DP	Broj radionica, popis sudionika
8.1.6.	Organizirati dane otvorenih vrata o velikim zvijerima u okviru barem jedne veće manifestacije (kao npr. Jesen u Lici) godišnje	DZZP	DZZP, VEF	DR	DP	Broj otvorenih vrata
8.1.7.	Redovito obavješćivati medije najmanje putem priopćenja nakon važnijih sastanaka i događaja	DZZP	DZZP, MK	DR	DP	Broj priopćenja
8.1.8.	Nastaviti održavati web stranicu o vuku: www.life-vuk.hr	DZZP	DZZP	DR	DP	Količina novo unesenih podataka
8.1.9.	Postaviti informativne kioske s informacijama o velikim zvijerima na području Gorskog kotara	DZZP	DZZP	DR	DP, MF, ostalo	Broj postavljenih kioska
8.1.10.	Uspostaviti edukativno-informativni centar za velike zvjeri u Gorskom kotaru	DZZP	DZZP	DR	DP, MF, ostalo	Izgrađen ili rekonstruiran centar, broj zaposlenika
8.2. Poboljšati i intenzivirati edukaciju školske djece						
8.2.1.	Organizirati redovita predavanja o vuku i uključivanju u praćenje za aktiv učitelja biologije i barem 5 škola na području stalne prisutnosti vuka godišnje	DZZP	DZZP, VEF, VS	DR	DP	Broj predavanja
8.3.	Pratiti razinu znanja o vukovima	DZZP	DZZP, VS	DR	DP	
8.3.1.	Provesti istraživanje razine znanja o vukovima (veza aktivnost 9.2.1.)	DZZP	DZZP, VS	SR	DP	Studija s analizom stavova
9. Sudjelovanje javnosti u odlučivanju						
<i>Opći cilj: Osigurati učinkovito očuvanje vuka u praksi</i>						
9.1.	Osigurati i dalje neposredno uključivanje javnosti u donošenje odluka o upravljanju vukom					
9.1.1.	Nastaviti s organiziranjem sastanaka i radionica sa sudjelovanjem svih interesnih skupina pri određivanju	MK, DZZP	MK, DZZP	DR	DP	Broj sastanaka/radionica,

	zahvata i reviziji Plana					zapisnici ili izvješća
9.1.2.	Nastaviti s radom Povjerenstva za praćenje populacija velikih zvijeri, s naglaskom na održavanje sastanaka u područjima gdje se javljaju problemi	MK	MK	DR	DP	Broj sastanaka, zapisnici
9.1.3.	Organizirati barem dva godišnja manja sastanka s lokalnim stanovništvom na području rasprostranjenosti vuka (fokus-grupe)	DZZP	DZZP, VS	SR	DP	Broj sastanaka, zapisnici
9.2.	Kvantitativno i kvalitativno pratiti stajališta i mišljenja šire javnosti i interesnih skupina o predloženim mjerama u upravljanju vukovima	DZZP	DZZP, VS	DR	DP	
9.2.1.	Provesti jedno istraživanje stajališta javnosti o vukovima	DZZP	DZZP, VS	SR	DP	Studija s analizom stavova
10.	Turizam Opći cilj: omogućiti ekonomsku dobit od zaštite vuka za lokalno stanovništvo					
10.1.	Uspostaviti stalnu suradnju s turističkim sektorom					
10.1.1.	Organizirati informativni sastanak s predstavnicima turističkog sektora	MK, DZZP	DZZP, MK, MT, TZ	SR	DP	Broj sastanaka, zapisnici
10.2.	Započeti s osmišljavanjem turističke ponude koja se temelji na vuku i ostalim velikim zvijerima, uključujući uspostavu tematske posjetiteljske infrastrukture (veza s 8.), program izrade suvenirna i dr.					
10.2.1.	Izraditi plan za razvoj turizma i velikih zvijeri za područje Gorskog kotara	DZZP	DZZP, TZ, NP Risnjak, VEF, VS	SR	DP, ŽP	Elaboriran plan
10.2.2.	Urediti barem 2 tematske poučne staze za velike zvijeri na području Gorskog kotara	DZZP	DZZP, NP Risnjak, HŠ	SR	DP, ŽP	Broj poučnih staza
10.3.	Stvoriti „brend“ od vuka i ostalih velikih zvijeri					
10.3.1.	Izraditi studiju o mogućnosti razvoja „brenda“ za velike zvijeri u Gorskom kotaru	DZZP	DZZP, TZ, VS	SR	DP, ŽP	Studija
11.	Suradnja sa susjedima					

Opći cilj: očuvati integritet Dinarsko-balkanske populacije vuka						
11.1.	Unaprijediti suradnju sa Slovenijom					
11.1.1.	Organizirati jednom godišnje sastanak nadležnih institucija Hrvatske i Slovenije	MK	MK	DR	DP	Broj sastanaka, zapisnici
11.1.2.	Organizirati redovite godišnje sastanke već uspostavljenih tematskih grupa (monitoring, genetika, sprječavanje i nadoknada šteta) za pojedina pitanja	MK	MK, DZZP, VEF	DR	DP	Broj sastanaka, zapisnici
11.1.3.	Dogovoriti zajedničku metodologiju praćenja vuka	DZZP	DZZP, VEF, MRRŠVG	PR!	DP, MF	Prijedlog zajedničke metodologije
11.1.4.	Uspostaviti mehanizme za osiguranje zajedničkog upravljanja, posebice za određivanje zahvata	MK	MK, MRRŠVG, DZZP	PR!	DP	Broj sastanka, sporazum o suradnji
11.1.5.	Urediti zajedničku tematsku poučnu stazu koja povezuje Snežnik i Snježnik	DZZP	DZZP, NP Risnjak, HŠ, VS	PR	DP, MF	Uređena staza
11.2.	Započeti suradnju s Bosnom i Hercegovinom	MK	MK, DZZP, VEF	DR	DP	
11.2.1.	Organizirati sastanak nadležnih institucija Hrvatske te Bosne i Hercegovine	MK	MK, DZZP, VEF	DR	DP	Broj sastanaka, zapisnici

Legenda:

ARZ – Autoceste Rijeka Zagreb
DP - državni proračun
DZZP - Državni zavod za zaštitu prirode
HAC - Hrvatske autoceste
HSC - Hrvatski stočarski centar
HŠ - Hrvatske šume
HZPSS – Hrvatski zavod za poljoprivrednu savjetodavnu službu
LS - Lovački savezi
MF – međunarodni fondovi
MK - Ministarstvo kulture
MMPI - Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture
MPRRR - Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja
MRRŠVG - Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva
MT – Ministarstvo turizma
MZOPUG - Ministarstvo zaštite okoliša i prostornog uređenja
NP - nacionalni park
PP - park prirode
ŠF - Šumarski fakultet
TZ - turistička zajednica
VEF - Veterinarski fakultet
VS - vanjski suradnici
ZOO - zoološki vrtovi
ŽP - županijski proračun